

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ - ಸಂಯೋಜಿತ ಓಂಬಡ್‌ಮನ್ ಯೋಜನೆ, 2021

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯಿದೆ, 1949 (1949 ರ 10) ರ ಸೆಕ್ಟನ್ 35A, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಯಿದೆ, 1934 (1934 ರ 2) ರ ಸೆಕ್ಟನ್ 45L ಮತ್ತು ಪಾದತಿ ಕಾಗೂ ಇತ್ಯಾದ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಯಿದೆ, 2007 (2007 ರ 51) ರ ಸೆಕ್ಟನ್ 18 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಘಟಕಗಳಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗ್ರಾಹಕರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತ ಮತ್ತು ದೇಷ್ಟ-ದರಿಣಾಮುಕಾರಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸುವ ಯೋಜನೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ |

ಪೀಠಿಕೆ

1. ಕೆರು ಶೀಡಿಕೆ, ವ್ಯಾರಂಭ, ವಿನ್ಯಾರ ಮತ್ತು ಅನ್ವಯ

- (1) ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ - ಸಂಯೋಜಿತ ಓಂಬಡ್‌ಮನ್ ಯೋಜನೆ, 2021 ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.
- (2) ಇದು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕೂದ್ದು.
- (3) ಇದು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.
- (4) ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಯಿದೆ, 1934, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯಿದೆ, 1949, ಮತ್ತು ಪಾದತಿ ಕಾಗೂ ಇತ್ಯಾದ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಯಿದೆ, 2007 ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವೇ ತನ್ನ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

2. ಯೋಜನೆಯ ಅರ್ಥಾನ್ತರ

- (1) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತದಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ, ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಗೆ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಯೋಜನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರ ಯಾವುದೇ ಪರತ್ತುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅರ್ಥಾನ್ತರಗೊಳಿಸಬಹುದು.
- (2) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ, ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥಾನ್ತರ ಅವಧಿಯನ್ನು ಅದು ಸೂಕ್ತದಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದ ಅಂತಹ ಅವಧಿಯನ್ನು, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು.

3. ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು

(1) ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ:

- (a) “ಮೇಲ್ಮೈ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ” ಎಂದರೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಭಾರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು;
- (b) “ಮೇಲ್ಮೈ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಸಚಿವಾಲಯ” ಎಂದರೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಇಲಾಖೆ;

- (c) “ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ” ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬ ವರ್ತೀಲರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಓಂಬುಡ್‌ಮನ್‌ನ ಮುಂದೆ ಏಜಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ದೂರುದಾರರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಲಿಫಿತವಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಘೋತ್ತ;
- (d) “ತೀರ್ಣ್ಣ” ಎಂದರೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಓಂಬುಡ್‌ಮನ್‌ನಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತೀರ್ಣ್ಣ;
- (e) “ಬ್ಯಾಂಕ್” ಎಂದರೆ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿಡದ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯಿದೆ, 1949 ರಲ್ಲಿ ದ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾದಂತೆ ‘ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಂಪನೀ’, ‘ಅನುಗುಣವಾದ ಹೊನ ಬ್ಯಾಂಕ್’, ‘ಪ್ರಾರ್ಥಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್’, ‘ಸ್ನೇಚ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ’, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯಿದೆ, 1949 ರ ಸೆಕ್ರೆನ್ 56 (c) ರಲ್ಲಿ ದ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾದಂತೆ ‘ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್’, ಪರಿಹಾರ ಅಥವಾ ದ್ವೋಂಡಿಂಗ್ ಅಥ ಅಥವಾ ನಿರ್ದೇಶನಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಬ್ಯಾಂಕ್;
- (f) “ದೂರು” ಎಂದರೆ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು;
- (g) “ಸೇವೆಯಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆ” ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಹಣಕಾಸು ಸೇವೆಯಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆ ಅಥವಾ ಅನಮರ್ಕತೆ, ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು ಶಾಸನಬಧ್ಯವಾಗಿ ಅಥವಾ ಇತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ಅಗತ್ಯಾದಿದೆ, ಇದು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಹಾಸಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಕಾರಣವಾಗದಿರಬಹುದು;
- (h) “ದೆಪ್ಯೂಟಿ ಓಂಬುಡ್‌ಮನ್” ಎಂದರೆ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೇಮಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಘೋತ್ತ;
- (i) “ನಾನ್-ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ಯಾಲ್ ಕಂಪನೀ” (ಎನ್ ಬಿ ಎಫ್ ಸಿ) ಎಂದರೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಯಿದೆ, 1934 ರ ಸೆಕ್ರೆನ್ 45-1 (f) ನಲ್ಲಿ ದ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ, ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿಡದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎನ್ ಬಿ ಎಫ್ ಸಿ ಎಂದರ್ಥ, ಆದರೆ ಕೋರ್ ಇನ್ಸೆನ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಂಪನಿ (ಸಿ ಬಿ ಸಿ), ಇನ್ಫಾಸ್ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಡೆಪ್ ಫಂಡ್—ನಾನ್-ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ಯಾಲ್ ಕಂಪನೀ (ಬಿ ಡಿ ಎಫ್-ಎನ್ ಬಿ ಎಫ್ ಸಿ), ನಾನ್-ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ಯಾಲ್ ಕಂಪನೀ - ಇನ್ಫಾಸ್ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನೀ (ಎನ್ ಬಿ ಎಫ್ ಸಿ- ಬಿ ಎಫ್ ಸಿ), ರೆಸಲ್ಯೂಶನ್ ಅಥವಾ ದ್ವೋಂಡಿಂಗ್ ಅಥ / ದಿವಾಳಿತನದಲ್ಲಿರುವ ಕಂಪನೀ, ಅಥವಾ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಎನ್ ಬಿ ಎಫ್ ಸಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ; ವಿವರಣೆ: ಸಿ ಬಿ ಸಿ ಮತ್ತು ಬಿ ಡಿ ಎಫ್-ಎನ್ ಬಿ ಎಫ್ ಸಿ ಪಡಗಳು ಆರ್ ಬಿ ಬಿ ಬಿ ನಿರ್ದೇಶನಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಅದೇ ಅಭಿವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- (j) “ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕ” ಎಂದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ನಾನ್-ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ಯಾಲ್ ಕಂಪನೀ ಅಥವಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ದ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾದ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಭಾಗೀದಾರ ಅಥವಾ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಘಟಕ; ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿಡದ ಮಟ್ಟಿಗೆ;

- (k) “ಇತ್ಯಧರ್ಮ” ಎಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅನುಕೂಲ ಅಥವಾ ರಾಜೀ ಅಥವಾ ಮಹ್ಯಸ್ಥಿತಿ ಮೂಲಕ ದೂರಿಗೆ ಪಡ್ಡಗಳು ತಲುಪಿದ ಒಷ್ಟಂದೆ;
- (l) “ಸಿಸ್ಟ್ರೋ ಭಾಗೀದಾರ” ಎಂದರೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಸಿಸ್ಟ್ರೋ ಫೋರ್ಮ್‌ಕೆದಾರ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರೆ ವ್ಯಕ್ತಿ, ದಾವತಿ ಮತ್ತು ಇತ್ಯಧರ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಯಿದೆ, 2007 ರಲ್ಲಿ ದ್ವಾರ್ಶಾನಿಸಿದಂತೆ ದಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗದಹಿಸುವುದು;
- (m) “ಸಿಸ್ಟ್ರೋ ಫೋರ್ಮ್‌ಕೆದಾರ” ಎಂದರೆ ಮತ್ತು ದಾವತಿ ಮತ್ತು ತ್ಯಧರ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಯಿದೆ, 2007 ರ ಚಿಭಾಗ 2 ರಲ್ಲಿ ದ್ವಾರ್ಶಾನಿಸಲಾದ ಅಧಿಕೃತ ದಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ;
- (n) “ದಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್” ಎಂದರೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಯಿದೆ, 1934 ರ ಸೆಂಟ್ರನ್ 3 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾಥಿಸಲಾದ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್.
- (2) ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಾರ್ಶಾನಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ, ಅದರೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಯಿದೆ, 1934, ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕೀಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯಿದೆ, 1949, ಅಥವಾ ದಾವತಿ ಮತ್ತು ಇತ್ಯಧರ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಯಿದೆ, 2007 ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಿಯಮಗಳು ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಅಥವಾ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಾರ್ಶಾನಿಸಲಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಕಾಯಿದೆಗಳಿಂದ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾದ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಗಳ ವ್ಯಾಯಾಮದಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹೊರಡಿಸಿದ, ಅವುಗಳಿಗೆ ತ್ರಮದಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ ಅಧರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ ॥

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಕಚೇರಿಗಳು - ಸಂಯೋಜಿತ ಓಂಬುದ್ದುಮನ್ ಯೋಜನೆ, 2021

4. ಓಂಬುದ್ದುಮನ್ ಮತ್ತು ದೆಪ್ಯುಟಿ ಓಂಬುದ್ದುಮನ್‌ಗಳ ನೇಮಕಾತಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ

- (1) ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಹಿಸಲು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ತನ್ನ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಓಂಬುದ್ದುಮನ್ ಮತ್ತು ದೆಪ್ಯುಟಿ ಓಂಬುದ್ದುಮನ್ ಆಗಿ ನೇಮಿಸಬಹುದು.
- (2) ಓಂಬುದ್ದುಮನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಓಂಬುದ್ದುಮನ್‌ನ ನೇಮಕವನ್ನು, ಒಂದು ಬಾರಿಗೆ ಮಾರು ದರ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಮೀರದ ಅವಧಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

5. ಓಂಬುದ್ದುಮನ್ ಕಚೇರಿಯ ಸ್ಥಳ

- (1) ಓಂಬುದ್ದುಮನ್‌ನ ಕಚೇರಿಗಳು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಾದ್ಯ.
- (2) ದೂರುಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು, ಓಂಬುದ್ದುಮನ್ ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತದಿಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು.

6. ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ರಶೀದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ಸಾಫ್ತೆನ್ಸೆ

- (1) ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ರಶೀದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ರಶೀದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಿಸಲು ನಾಳಿಸುತ್ತದೆ.

- (2) ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪೋಟ್‌ಲೋನಲ್ಲಿ (<https://cms.rbi.org.in>) ನೋಂದಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುನಾಳಿನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ (ಇ-ಮೇಲ್) ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದೂರುಗಳು, ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ಕ್ಯೂಮಿಂದ ವಿಶೇಷಿಸಿದ ದೂರುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಆರಂಭಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಾಗಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ರಶೀದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ಸಾಫ್ತೆನ್ಸೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಯಾವುದೇ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ರಶೀದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ರವಾನಿಸುತ್ತಕ್ಕಾದ್ಯ.

7. ಓಂಬುದ್ದುಮನ್ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ರಶೀದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ಕಚೇರಿಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ

- ಓಂಬುದ್ದುಮನ್ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ರಶೀದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ಕಚೇರಿಗಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭೇದಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಾಯ III

ಟಂಬುಡ್‌ಮನ್‌ನ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು

8. ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು

- (1) ಟಂಬುಡ್‌ಮನ್ / ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಟಂಬುಡ್‌ಮನ್ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿನ ಕೋರತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕಗಳ ಗ್ರಹಕರ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ.
- (2) ಟಂಬುಡ್‌ಮನ್‌ರ ಮುಂದೆ ತರಬಹುದಾದ ವಿವಾದದ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಮಿತಿಯಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಟಂಬುಡ್‌ಮನ್ ತೀರ್ಕೆನ್ನು ರವಾನಿಸಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೇ, ದೂರುದಾರರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮದ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ, ಟಂಬುಡ್‌ಮನ್‌ರು 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳದರೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ, ಜೊತೆಗೆ, ದೂರುದಾರರ ಸಮಯ ನಷ್ಟ, ಉಂಟಾದ ವೆಚ್ಚಗಳು ಮತ್ತು ಕಿರುಕುಳ, ದೂರುದಾರರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಮಾನಸಿಕ ಯಾತನೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳದರೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ.
- (3) ಟಂಬುಡ್‌ಮನ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಲು ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಟಂಬುಡ್‌ಮನ್‌ಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಪರತ್ತು 10 ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಪರತ್ತು 14 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸೌಲಭ್ಯದ ಮೂಲಕ ಇತ್ಯಾದಿಸಿದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ.
- (4) ಟಂಬುಡ್‌ಮನ್ ಅವರು ಹಿಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ದರ್ಜದಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿಯ ಚೆಲುವಟಿಕೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ದರ್ಜ ಮಾರ್ಚ್ 31 ರಂದು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಗವರ್ನರ್ ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದಂತೆ ಇತರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- (5) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ವರದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಟಂಬುಡ್‌ಮನ್‌ನಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಂತಹ ಏಕೈಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದ ಇತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ IV

ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿನ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ

9. ದೂರಿನ ಅಧಾರಗಳು

ನೇವೆಯಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ಕ್ರಮ ಅಥವಾ ಲೋಪದಿಂದ ಬಾಧಿತರಾದ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಹಕರು ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದ್ವೇಯತ್ವಕಾರಿ ಅಥವಾ ಪರತ್ತು 3(1)(c) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಮೂಲಕ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

10. ದೂರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿದಿರುವ ಕಾರಣಗಳು

(1) ನೇವೆಯಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆಯ ಯಾವುದೇ ದೂರು ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಯು ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ:

- ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೀರ್ಪು / ವಾಣಿಜ್ಯ ನೀರಾರ್ಥ;
- ಹೊರಗುತ್ತಿರುವ ಒಂದಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾರಾಟಗಾರ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ನಡುವಿನ ವಿವಾದ;
- ಒಂಬುಡ್‌ಮನ್‌ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ಕುಂದುಕೊರತೆ;
- ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯನೀರಾರ್ಥಕರ ವಿರುದ್ಧ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು;
- ಶಾಸನಬಳ್ಳ ಅಥವಾ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಆದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದಿಂದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ವಿವಾದ;
- ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿಯಂತ್ರಕ ವ್ಯಾಟ್‌ಯೆಲ್ಲಿಲ್ಲದ ನೇರೆ;
- ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕಗಳ ನಡುವಿನ ವಿವಾದ; ಮತ್ತು
- ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ಉದ್ಯೋಗಿ-ಉದ್ಯೋಗದಾತ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವಿವಾದ.

(2) ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ದೂರನ್ನು ಸುಳಳಿಸಬಾರದು:

- ದೂರುದಾರರು, ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ದೂರು ನೀಡುವ ಮೂದಳು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಲಿಖಿತ ದೂರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು ಮತ್ತು -
  - ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದಿಂದ ದೂರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ತಿರಸ್ಕುರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ದೂರುದಾರರು ಉತ್ತರದಿಂದ ತ್ವರಿತರಾಗಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು ದೂರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ 30 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೂರುದಾರರು ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು
  - ದೂರುದಾರರು ದೂರಿಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಂದು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ದೂರಿನ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮತ್ತು 30 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂಬುಡ್‌ಮನ್‌ಗೆ ದೂರನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

(b) ದೂರು ಕ್ರಮದ ಅದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿಲ್ಲ ಅದು ಈಗಾಗಲೇ -

- (i) ಒಂಬಡ್‌ಮನ್‌ನ ಮುಂದೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ ಅಥವಾ ಒಂಬಡ್‌ಮನ್‌ನಿಂದ ಅರ್ಹತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇತ್ಯಭವದಿಸಿದೆ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹರಿಸಿದೆ, ಅದೇ ದೂರುದಾರರಿಂದ ಅಥವಾ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೂರುದಾರರೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರೂ;
- (ii) ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ ಅಥವಾ ಮದ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವೇದಿಕೆ ಅಥವಾ ದ್ವಾರಾ ದ್ವಾರಾ ದೂರುದಾರರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ; ಅಥವಾ, ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಟ್ರೈಬ್ಯಾನ್‌ಲ್ ಅಥವಾ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಟರ್ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವೇದಿಕೆ ಅಥವಾ ದ್ವಾರಾ ದ್ವಾರಾ ದೂರುದಾರರಿಂದ ಅರ್ಹತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇತ್ಯಭವದಿಸಲಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹರಿಸಲಾಗಿದೆ, ಅದೇ ದೂರುದಾರರಿಂದ ಅಥವಾ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೂರುದಾರ / ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರೂ;
- (c) ದೂರು ನಿಂದಾತ್ಮಕ ಅಥವಾ ನಿಷ್ಪಯೋಜಕ ಅಥವಾ ವಿಧಾದಕರೆ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುವದಿಲ್ಲ;
- (d) ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕಕ್ಕೆ ದೂರನ್ನು ಅಂತಹ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಮಿತಿ ಕಾಯಿದೆ, 1963 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಮಿತಿಯ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವ ಮೂದಲು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ;
- (e) ಯೋಜನೆಯ ಪರತ್ತು 11 ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂತೆ ದೂರುದಾರರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ;
- (f) ವರ್ಕೇಲರು ನೋಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರದ ಹೊರತು, ದೂರುದಾರರು ವ್ಯಾಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ವರ್ಕೇಲರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಮೂಲಕ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವಿದರಣೆ 1: ಉಪ-ತಪಂ (2)(a) ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, 'ಲಿಖಿತ ದೂರು' ಇತರ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಲಾದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ದೂರುದಾರರು ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಫುರಾವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

ವಿದರಣೆ 2: ಉಪ-ತಪಂ (2)(b)(ii) ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಅದೇ ಕ್ರಮದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಮುಂದೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಅಥವಾ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿದ ಕ್ರಮಿನಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಿನಲ್ ಅಪರಾಧದಲ್ಲಿ ಹೊಲೀನ್ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವದಿಲ್ಲ.

11. ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಿಧಾನ

- (1) ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಪೋಲೆಟ್‌ಲ್ ಮೂಲಕ ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ದೂರನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬಹುದು (<https://cms.rbi.org.in>).
- (2) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ದೂರನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಅಥವಾ ಭೌತಿಕ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ರಚಿತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೇಂದ್ರುಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ದೂರನ್ನು ಭೌತಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ದೂರುದಾರರಿಂದ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕು. ದೂರನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಅಥವಾ ಭೌತಿಕ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

12. ದೂರುಗಳ ಅರಂಭಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ

- (1) ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅಥವಾ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ದೂರುಗಳನ್ನು ಯೊಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯವಾದ ದೂರುಗಳಿಂದು ಪರಿಗಳಿನಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ದೂರುದಾರರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಂದರ್ಭನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- (2) ಪರತ್ತು 10 ರ ಅದಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿರುವ ದೂರುಗಳನ್ನು ದೂರುದಾರರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂದರ್ಭನನ್ನು ನೀಡಲು ವ್ಯತ್ಯೇಕಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- (3) ಉಳಿದ ದೂರುಗಳನ್ನು ದೂರುದಾರರಿಗೆ ಸೂಚನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಒಂಬುದ್ದುಮನ್ಯಗಳ ಕಳೆರಿಗಳಿಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗುವುದು. ಅದರ ಲಿಖಿತ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶನದೊಂದಿಗೆ ದೂರಿನ ವ್ಯತ್ಯಿಯನ್ನು ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಹ ರದಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

13. ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಕರೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ

- (1) ಈ ಯೊಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒಂಬುದ್ದುಮನ್ಯ, ಯಾರ ವಿರುದ್ಧ ದೂರು ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕ ಅಥವಾ ವಿವಾದದ ಪಕ್ಷವಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಅಥವಾ ಅದರ ಸ್ವಾಧಿನದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾದ ದೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಯ ವ್ಯವಾಂಶಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಕೋರಬಹುದು.

ಒದಗಿಸಿದಂತೆ, ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ವಿಫಲವಾದಲ್ಲಿ, ಒಂಬುದ್ದುಮನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಬಹುದು.

- (2) ಒಂಬುದ್ದುಮನ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧಿನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮಾಹಿತಿ ಅಥವಾ ದಾಖಲೆಗಳ ಗೌಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಢಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಮಾಹಿತಿ ಅಥವಾ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಂತಹ ಮಾಹಿತಿ ಅಥವಾ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒಹಿರಂಗಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಒದಗಿಸಿದಂತೆ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯೋಚಿತ ಆಟದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಅಗತ್ಯದೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಈ ಉಪ-ಪರತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಒಂಬುದ್ದುಮನ್ಯಗೆ ಕಹಿದಾರರು ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಅಥವಾ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಸ್ವರ ಒಹಿರಂಗಪಡಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ:

ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಉಪ-ಷರ್ಟಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಓಂಬಡರ್‌ಮನ್ ಒದಗಿಸಿದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ವೇದಿಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

14. ದೂರುಗಳ ಪರಿಹಾರ

(1) ಓಂಬಡರ್‌ಮನ್ / ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಓಂಬಡರ್‌ಮನ್ ದೂರುದಾರ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ನಡುವಿನ ಒಷ್ಟಂದಿದೆ ಮಾಲಕ ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ ರಾಜೀ ಅಥವಾ ಮಧ್ಯಸ್ಥರೆಯ ಮಾಲಕ ದೂರಿನ ಇತ್ಯಧ್ರವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

(2) ಓಂಬಡರ್‌ಮನ್‌ನ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಗಳು ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಂಶವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ನಾಕ್ಷಾಫಾರದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬಧ್ಯವಾಗಿರಬಾರದು. ಓಂಬಡರ್‌ಮನ್ ದೂರಿನ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬಹುದು.

(3) ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು, ದೂರಿನ ಸ್ವೀಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ, ಅದರ ಲಿಖಿತ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಲಾದ ದೂರಿನಲ್ಲಿನ ದೋಷಾರೋಚಣೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳ ನಕಲುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳೊಂದಿಗೆ, ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ ಓಂಬಡರ್‌ಮನ್‌ರ ಮುಂದೆ 15 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಪರಂತು, ಓಂಬಡರ್‌ಮನ್‌ಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ, ಅದರ ಲಿಖಿತ ಆವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

(4) ಒಂದು ದೇಶ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು ತನ್ನ ಲಿಖಿತ ಆವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಉಪ-ಕಲಂ (3) ರ ಪ್ರಕಾರ ಒದಗಿಸಿದ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ವಿಫಲವಾದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪುರಾವೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಓಂಬಡರ್‌ಮನ್ ಪೂರ್ವ-ಭಾಗಕ್ಕೆ (ಎರ್ನ್-ಪಾರ್ಸ್) ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಆದೇಶ ಅಥವಾ ತೀರ್ಣನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಹುದು. ನಿಗದಿತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಕೋರಿದ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಿರುವ ಅಥವಾ ಒದಗಿಸಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ನೀಡಲಾದ ತೀರ್ಣಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

(5) ಓಂಬಡರ್‌ಮನ್ / ಉಪ ಓಂಬಡರ್‌ಮನ್ ಒಬ್ಬ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಲಿಖಿತ ಆವೃತ್ತಿ ಅಥವಾ ಉತ್ತರ ಅಥವಾ ದಾಖಲೆಗಳು, ದೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಇತರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚಿದರಿ ಸಮಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

(6) ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವ ಮಾಲಕ ದೂರಿನನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ದೂರುದಾರರ ಸಭೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ರಾಜೀ ಅಥವಾ ಮಧ್ಯಸ್ಥರೆಯಿಂದ ದೂರಿನ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು.

(7) ದೂರಿನ ಕ್ಷಮಿದಾರರು ವಿವಾದವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಯಾವುದೇ ಪುರಾವೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಿತ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ನೀರೇಶನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ, ಓಂಬಡರ್‌ಮನ್ / ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಓಂಬಡರ್‌ಮನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು.

(8) ಒಂದು ಹೇಳಿ ಪಕ್ಷಗಳ ನಡುವೆ ದೂರಿನ ಯಾವುದೇ ಸೌಹಾದರ್ಯಾತ್ಮಕ ಬಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನೇಹಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಂತರ, ಇತ್ಯಾಧಿಕ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬಹುದು, ಇತ್ಯಾಧಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಿಸಿ, ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು.

(9) ಹೀಗಾದಾಗ ದೂರನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ:

- (a) ಓಂಬುದ್ದುಮನ್‌ನ ಮಧ್ಯಸ್ಥಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ದೂರುದಾರರೊಂದಿಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಫಟಕದಿಂದ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯಾಧಿಕ ಪರಿಹಿತ ಅಥವಾ
- (b) ದೂರುದಾರರು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾರೆ (ದಾಖಲೆ ಮಾಡಬಹುದು) ದೂರಿನ ಪರಿಹಾರದ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ; ಅಥವಾ
- (c) ದೂರುದಾರರು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ದೂರನ್ನು ಹಿಂಘಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

15. ಓಂಬುದ್ದುಮನ್‌ರವರ ತೀರ್ಪೆ

(1) ಪರತ್ತು 16 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದೂರನ್ನು ತಿರಸ್ತುರಿಸಿದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಓಂಬುದ್ದುಮನ್ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪೆನ್ನು ರವಾನಿಸುತ್ತಾರೆ:

- (a) ಪರತ್ತು 14(4) ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾದ ದಾಖಲೆಗಳು / ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಿರುವುದು; ಅಥವಾ
- (b) ಇರಿಸಲಾದ ದಾಖಲೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೇಳಲು ಸಮಂಜಸವಾದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ನಂತರ ಪರತ್ತು 14(9) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸಲ್ಪಡಿರುವುದು.
- (2) ತರ್ಕಬದ್ದ ತೀರ್ಪೆನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ಮೂದಲು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸದ ತತ್ವಗಳು, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹೊರಡಿಸಿದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು, ಸೂಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತವಾದ ಇತರ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಹ ಓಂಬುದ್ದುಮನ್ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- (3) ನಿಯಂತ್ರಿತ ಫಟಕವು ತನ್ನ ಕಟ್ಟುವಾಡುಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶನ, ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ದೂರುದಾರರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಫಟಕದಿಂದ ದೂರುದಾರರಿಗೆ ಹಾದತೆಸಬೇಕಾದ ಮೂತ್ತದನ್ನು ತೀರ್ಪೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- (4) ಉದ್-ಕಲಂ (3) ರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸದೆ, ಓಂಬುದ್ದುಮನ್‌ಗೆ ಪರಿಹಾರದ ಮಾಲಕ ಹಾದತೆಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ತೀರ್ಪೆನ್ನು ರವಾನಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿರುವದಿಲ್ಲ, ಇದು ದೂರುದಾರರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೂತ್ತ ಅಥವಾ ರೂ. 20 ಲಕ್ಷ ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆಯೋ ಅಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಓಂಬುದ್ದುಮನ್ ನೀಡಬಹುದಾದ ಪರಿಹಾರವು ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮೂತ್ತದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿರಬಹುದು.

(5) ದೂರುದಾರರ ಸಮಯದ ನಷ್ಟ, ಉಂಟಾದ ಖಚಿತ, ಕಿರುಕುಳ ಮತ್ತು ದೂರುದಾರರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಮಾನಸಿಕ ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಒಂಬುದ್ದುಮನ್ ದೂರುದಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

(6) ತೀರ್ಥಿನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ದೂರುದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

(7) ಉಪ-ಕಲಂ (1) ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗಿಂತಿರಿಸಲಾದ ತೀರ್ಥ ಅವಧಿ ಮೀರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ದೂರುದಾರನು ತೀರ್ಥಿನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 30 ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಹೈಚ್ ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಇತ್ಯಧ್ರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಿನ ಸ್ವೀಕಾರ ಪತ್ರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಹೋರತು ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ.

ದರಂತು, ಕಲಂ 17 ರ ಉಪ-ಕಲಂ (3) ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ, ದೂರುದಾರರಿಂದ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಸ್ವೀಕಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

(8) ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು ಕಲಂ 17 ರ ಉಪ-ಕಲಂ (2) ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ಆಧ್ಯತ್ಮ ನೀಡದ ಹೋರತು, ದೂರುದಾರರಿಂದ ಸ್ವೀಕಾರ ಪತ್ರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 30 ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಒಂಬುದ್ದುಮನ್‌ಗೆ ತೀರ್ಥಿನ ಅನುಸರಣೆ ಮತ್ತು ಬಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

16. ದೂರಿನ ನಿರಾಕರಣ

(1) ಸಲ್ಲಿಸಿರುದ ದೂರು ಕೆಳಗಿನಂತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ದೆಪ್ಪುಟಿ ಒಂಬುದ್ದುಮನ್ ಅಥವಾ ಓಂಬುದ್ದುಮನ್ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು:

(a) ಪರತ್ತು 10 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀರುಹಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ

(b) ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅಥವಾ ವಿದರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿದೆ

(2) ಒಂಬುದ್ದುಮನ್ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ದೂರನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು, ಒಂದು ವೇಳೆ:

(a) ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನೇರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ

(b) ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕೋರಿದ ಪರಿಹಾರವು ಪರತ್ತು 8(2) ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲು ಒಂಬುದ್ದುಮನ್‌ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೀರಿದೆ; ಅಥವಾ

(c) ದೂರುದಾರರು ಸಮಂಜಸವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ದೂರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ

(d) ದೂರು ನೀಡಲು ಯಾವುದೇ ನಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ

(e) ದೂರಿಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಿಕ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಒಂಬುದ್ದುಮನ್‌ನ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಪ್ರತೀಯೆಗಳು ಅಂತಹ ದೂರಿನ ನಿಣಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ; ಅಥವಾ

(f) ಓಂಬುದ್ದುಮನ್‌ರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಣಕಾಸಿನ ನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಹಾನಿ ಇಲ್ಲ, ಅಥವಾ ದೂರುದಾರರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ.

17. ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು

(1) ಪರತ್ತು 15(1)(a) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಗಳು / ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರ್ಥಿಗಿ ನೀಡಲಾದ ತೀರ್ಮಿಗಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

(2) ತೀರ್ಮಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅಥವಾ ದೂರನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 30 ದಿನಗಳ ಬಳಗೆ, ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮೇಲ್ಮನವಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ, ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು, ಪರತ್ತು 15(1)(b) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಿನಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ 16(2)(c) ನಿಂದ 16(2)(f) ರೆಗಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕಲಂಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದೂರನ್ನು ಮುಚ್ಚಬಹುದು.

(a) ಒದಗಿಸಲಾದಂತೆ, ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ಮೇಲ್ಮನವಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು 30 ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯು ದೂರುದಾರರಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು ತೀರ್ಮಿನ ಸ್ವೀಕಾರ ಪತ್ರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ:

(b) ಅಲ್ಲದೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು / ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಅನುಷ್ಠಾತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಶೈಳಿಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು / ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಿಂದಿನ ಅನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದಿಂದ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

(c) ಒದಗಿಸಲಾದಂತೆ, ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು ಸಮಯದೊಳಗೆ ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆಯೆಂದು ತ್ವರಿತವಾಗಿದ್ದರೆ, 30 ದಿನಗಳನ್ನು ಮೀರದ ಹಳ್ಳಿನ ಅವಧಿಯನ್ನು ಅನುಮತಿಸಬಹುದು.

(3) ತೀರ್ಮಿನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅಥವಾ ದೂರನ್ನು ತೀರಸ್ತರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 30 ದಿನಗಳ ಬಳಗೆ ದೂರಿನ, ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ, ದೂರುದಾರರು, ಪರತ್ತು 15(1) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಿನಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ 16(2)(c) ನಿಂದ 16(2)(f) ರೆಗಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಪರತ್ತುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದೂರನ್ನು ತೀರಸ್ತರಿಸಬಹುದು.

ಒದಗಿಸಿದಂತೆ, ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ದೂರುದಾರನು ಸಮಯದೊಳಗೆ ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿರಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ, 30 ದಿನಗಳನ್ನು ಮೀರದಂತೆ ಮುಂದಿನ ಅವಧಿಯನ್ನು ಅನುಮತಿಸಬಹುದು.

(4) ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಸಚಿವಾಲಯವು ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

(5) ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೇಳಲು ಸಮಂಜಸವಾದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರ:

(a) ಮನವಿಯನ್ನು ದಜಾಗೋಳಿಸಬಹುದು; ಅಥವಾ

(b) ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ಅನುಮತಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಓಂಬಡರ್‌ಮನ್‌ನ ತೀರ್ಮಿ ಅಥವಾ ಆದೇಶದನ್ನು ದಕ್ಕುಕ್ಕೆ ಇರಿಸಬಹುದು; ಅಥವಾ

(c) ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಗತ್ಯ ಅಥವಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊಸ ವಿಲೇದಾರಿಗಾಗಿ ವಿದ್ಯೆವನ್ನು ಓಂಬಡರ್‌ಮನ್‌ಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಬಹುದು; ಅಥವಾ

- (d) ಒಂಬಡ್‌ಮನ್ ಅಥವಾ ತೀರ್ಥಿನ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಒಂಬಡ್‌ಮನ್ ಅಥವಾ ತೀರ್ಥಿನ ಆದೇಶವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸಬಹುದು; ಅಥವಾ
- (e) ಇದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಆದೇಶವನ್ನು ರವಾನಿಸಬಹುದು.

(6) ಮೇಲ್ನಂದಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಆದೇಶವು ಕಲಂ 15 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂಬಡ್‌ಮನ್ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಥಿನಂತಹೇ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕಲಂ 16 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದೂರನ್ನು ತಿರಸ್ತರಿಸುವ ಆದೇಶದಂತಹೇ ಇರುತ್ತದೆ.

18. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಾಗಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯೂಹಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕ

(1) ಯೋಜನೆ ಅನ್ನಯಾಗುವ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ನಿಖಿಲವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಯೋಜನೆಯ ಸುಗಮ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಏಫಲವಾದರೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ತನಗೆ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(2) ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು ತಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತದೆ, ಅವರು ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಅಥವಾ ಸಮಾನ ಶ್ರೇಣಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಾರದು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ಪರವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ವಿರುದ್ಧ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ದೂರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ದ್ವಾರಾ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಇತರ ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ನೇಮಿಸಬಹುದು.

(3) ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಾಧಾರ ದಹಿವಾಟು ನಡೆಸುವ ಶಾಖೆಗಳು / ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರಧಾನ ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹಾಸರು ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಶ ವಿವರಗಳನ್ನು (ದೂರವಾಣಿ / ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಇ-ಮೇಲ್ ಈಡ್) ಒಂಬಡ್‌ಮನ್‌ನ ದೂರ ದಾಖಲಿಸುವ ಪೋರ್ಟಲ್ (https://cms.rbi.org.in) ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು.

(4) ಯೋಜನೆ ಅನ್ನಯಾಗುವ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಕಚೇರಿಗಳು, ಶಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿ ಅಥವಾ ಶಾಖೆಗೆ ಭೇಟೆ ನೀಡುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(5) ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕವು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ನಕಲು ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ವಿನಂತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(6) ಯೋಜನೆಯ ನಕಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಂದರ್ಶ ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯೂಹಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಡೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಇತರೆ

19. ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು

ಯೋಜನೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾದರೆ, ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಅಗತ್ಯ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಂತಹ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಯಿದೆ, 1934, ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯಿದೆ, 1949, ಅಥವಾ ಪಾದತಿ ಮತ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಯಿದೆ, 2007, ಅಥವಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.

20. ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಗಳಿಗೆ ಅಜ್ಞ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು

- (1) ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಒಂಬಡ್‌ಮನ್ ಯೋಜನೆ, 2006, ನಾನ್-ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಣಕಾನು ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಓಂಬಡ್‌ಮನ್ ಯೋಜನೆ, 2018, ಮತ್ತು ಡಿಬಿಟಲ್ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಓಂಬಡ್‌ಮನ್ ಯೋಜನೆ, 2019, ಇವುಗಳನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- (2) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ - ಸಂಯೋಜಿತ ಒಂಬಡ್‌ಮನ್ ಯೋಜನೆ, 2021 ರ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ದೂರುಗಳು, ಮೇಲ್ಮೈನವಿಗಳು ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ತೀವ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯಗತೆಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯು ಅಯಾ ಒಂಬಡ್‌ಮನ್ ಯೋಜನೆಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅದರದಿಯಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೀಡಲಾದ ಸೂಚನೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಅನುಬಂಧ

ಓಂಬುದ್ದುಮನನೊಂದಿಗೆ (ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾದ) ದೂರಿನ ನಮೂನೆ

[ಯೋಜನೆಯ ಷರತ್ತು 11 (2)]

(ದೂರುದಾರರಿಂದ ತುಂಬಬೇಕು)

ನೂಜಿನಿದೆ ಸ್ಥಳಗೆ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ತೈತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಗೆ

ಓಂಬುದ್ದುಮನ್

ಮೇಡಂ/ನರ್,

ವಿಷಯ: ..... (ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ಶಾಖೆ ಅಥವಾ ಕಚೇರಿಯ ಸ್ಥಳ) ನಲ್ಲಿರುದೆ
..... (ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ಹೆಸರು)
ವಿರುದ್ಧ ದೂರು

ದೂರಿನ ವಿವರಗಳು:

1. ದೂರುದಾರರ ಹೆಸರು .....
2. ವಯಸ್ಸು (ವರ್ಷಗಳು) .....
3. ಲಿಂಗ .....
4. ದೂರುದಾರರ ಪೋಣ ವಿಳಾಸ .....

ದಿನೋ ಕೋಡ್ .....

ದೂರುದಾಣ ಸಂಖ್ಯೆ (ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ) .....

ಮೂಲ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆ .....

ಇ-ಮೇಲ್ (ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ) .....

5. ಇವರ ವಿರುದ್ಧ ದೂರು (ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ಶಾಖೆ ಅಥವಾ ಕಚೇರಿಯ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪೋಣ ವಿಳಾಸ) .....

ದಿನೋ ಕೋಡ್ .....

6. ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದೊಂದಿಗಿನ ಸಂಬಂಧದ ಸ್ವರೂಪ / ಖಾತೆ ಸಂಖ್ಯೆ (ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ)

7. ವಹಿವಾಟಿನ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ವಿವರಗಳು, ಉಭ್ಯವಿದ್ದರೆ

(a) ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕಕ್ಕೆ ದೂರುದಾರರು ಈಗಾಗಲೇ ನೀಡಿದ ದೂರಿನ ದಿನಾಂಕ

(ದಯವಿಟ್ಟು ದೂರಿನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ)

(b) ದೂರುದಾರರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಜ್ಞಾಪನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ? ಹೌದು / ಇಲ್ಲ

(ದಯವಿಟ್ಟು ಜ್ಞಾಪನೆಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ)

8. ದಯವಿಟ್ಟು ಸಂಬಂಧಿತ ಬಾಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಟಕ್ ಮಾಡಿ (ಹೌದು / ಇಲ್ಲ)

ನಿಮ್ಮ ದೂರು:

(i)	ಉಪ-ನ್ಯಾಯ / ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿದೆಯೇ ¹ ?	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ
(ii)	ವರ್ಕೆಲರು ಬಾಧಿತ ಪಕ್ಷದವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ವರ್ಕೆಲರ ಮೂಲಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ?	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ
(iii)	ಪಂಬುದ್ದುಮನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಅದೇ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೇ ವ್ಯವಹರಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆಯೇ?	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ
(iv)	ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕರ ವಿರುದ್ಧ ಸಾಮಾನ್ಯ ದೂರು / ಗಳ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿದೆಯೇ?	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ
(v)	ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕಗಳ ನಡುವಿನ ವಿವಾದದ ಕಾರಣವೇ?	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ
(vi)	ಉದ್ಯೋಗದಾತ-ಉದ್ಯೋಗಿ ಸಂಬಂಧದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆಯೇ?	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ

9. ದೂರಿನ ವಿಷಯ

10. ದೂರಿನ ವಿವರಗಳು:

(ಸ್ಥಳವು ಸಾರಕ್ಷಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ)

¹ ದೂರು ಉಪ-ನ್ಯಾಯ / ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿದೆ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ ಅಥವಾ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆದಾರರು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ದ್ವಾರಿಕಾರದಿಂದ ದ್ವೇಷಕ್ತಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಜಂಟಿಯಾಗಿ, ಅದೇ ಶ್ರಮದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದೂರು ಈಗಾಗಲೇ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ / ವ್ಯವಹರಿಸಿದ್ದರೆ.

11. ದೂರನ್ನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ 30 ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ? ಹೌದು / ಇಲ್ಲ
(ಹೌದಾದರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ)

12. ಒಂಬಡ್‌ಮನ್‌ನಿಂದ ಕೋರಲಾದ ಪರಿಹಾರ

(ದಯವಿಟ್ಟು, ನಿಮ್ಮಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಬೆಂಬಲಿಸಿ, ದಾಖಲೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ)

13. ಪರಿಹಾರದ ಮೂಲಕ ದೂರುದಾರರು ಕ್ಷೇಮ ಮಾಡಿದ ವಿಶೇಷ ನಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ (ದಯವಿಟ್ಟು ಯೋಜನೆಯ 15 (4) ಮತ್ತು 15 (5) ಪರತ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ)

ರೂ.....

14. ಲಗತ್ತಿಸಲಾದ ದಾಖಲೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ:

ಫೋಂಡ್

(i) ನಾನು / ನಾವು, ದೂರುದಾರ / ರು ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಫೋಂಡೆಸ್ಟೇಂಡ್:

- a) ಮೇಲೆ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯು ನಿಜ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು
  - b) ನಾನು / ನಾವು ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿಲ್ಲ.
- (ii) ಯೋಜನೆಯ ಪರತ್ತು 10 (2) ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕಾಕೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವ ಮೂದಲು ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇಂತಿ ನಿಮ್ಮ ನಂಬುಗೆಯ

(ದೂರುದಾರರ / ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಸಹಿ)

ಅಧಿಕೃತತೆ

ದೂರುದಾರರು ಅವನ / ಅವಳ ಪರವಾಗಿ ಓಂಬುಡ್‌ಮನ್ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಮತ್ತು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಪ್ರತೀನಿಧಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲು ಬಯಸಿದರೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಫೋಂಟೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು:

ನಾನು / ನಾವು ..... ಈ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀ / ಶ್ರೀಮತಿ ..... ರವರನ್ನು

ನನ್ನ / ನಮ್ಮ ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರತೀನಿಧಿಯಾಗಿ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅವರ ಸಂಪರ್ಕ ವಿವರಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ:

ಪೂರ್ತಿ ವಿಳಾಸ .....

ದಿನೋ ಕೋಡ್ .....

ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ: .....

ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ.....

ಇಮೇಲ್ .....

(ದೂರುದಾರರ ಸಹಿ)